

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 95/46/EÜ,

24. oktoober 1995,

üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta

(EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31)

Muudetud:

Euroopa Liidu Teataja

nr lehekülg kuupäev

► **M1** Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003, 29. L 284 1 31.10.2003
september 2003

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 95/46/EÜ,

24. oktoober 1995,

üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 189b sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades, et:

- (1) asutamislepingus, mida on muudetud Euroopa Liidu lepinguga, on ühenduse eesmärkidena sätestatud üha tugevama liidu loomine Euroopa rahvaste vahel, ühendusse kuuluvate riikide vaheliste tihedate suhete edendamine, majandusliku ja sotsiaalse arengu tagamine Euroopat jagavate tõkete kõrvaldamiseks võetavate ühismeetmete abil, rahvaste elutingimuste jätkuva parandamise soodustamine, rahu ja vabaduse säilitamine ja tugevdamine ning demokraatia edendamine, lähtudes liikmesriikide põhiseadustes ja õigusaktides ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis tunnustatud põhiõigustest;
- (2) andmetöötlussüsteemid on loodud selleks, et teenida inimkonda; selliseid süsteeme kasutades tuleb füüsiliste isikute kodakondsusele ja elukohale vaatamata austada nende põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust eraelu puutumatusele, ning aidata kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele arengule, kaubanduse laiendamisele ja üksikisikute heaolule;
- (3) sellise siseturu rajamine ja toimimine, kus on vastavalt asutamislepingu artiklile 7a tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine, ei eelda mitte ainult isikuandmete vaba liikumist ühest liikmesriigist teise, vaid ka üksikisikute põhiõiguste kaitset;
- (4) ühenduse majandus- ja ühiskondliku elu eri valdkondades kasutatakse üha sagedamini isikuandmete töötlemist; infotehnoloogia areng teeb selliste andmete töötlemise ja vahetamise märkimisväärselt lihtsamaks;
- (5) asutamislepingu artiklis 7a sätestatud siseturu rajamisest ja toimimisest tuleneva majandusliku ja sotsiaalse integratsiooniga suureneb paramatult kas eraõiguslikus või avalik-õiguslikus sektoris liikmesriikide majanduslikus ja ühiskondlikus tegevuses osalevate inimeste isikuandmete liikumine üle piiride; eri liikmesriikides paiknevad ettevõtjad peaksid isikuandmeid vahetama ulatuslikumalt; ühenduse õiguse alusel on eri liikmesriikide siseriiklikke ametiasutusi kutsutud üles tegema koostööd ja vahetama isikuandmeid, et oleks võimalik täita oma kohustusi või ülesandeid teise liikmesriigi ametiasutuste nimel siseturuna määratletud piirideta alal;
- (6) lisaks sellele on isikuandmete liikumine üle piiride vajalik ka seoses tihedama teadus- ja tehnikaalase koostöö ning uute telekommunikatsioonivõrkude kooskõlastatud kasutuselevõtmisega ühenduses;

⁽¹⁾ EÜT C 277, 5.11.1990, lk 3 ja EÜT C 311, 27.11.1992, lk 30.

⁽²⁾ EÜT C 159, 17.6.1991, lk 38.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 1992. aasta arvamus (EÜT C 94, 13.4.1992, lk 198), mida kinnitati 2. detsembril 1993 (EÜT C 342, 20.12.1993, lk 30); nõukogu 20. veebruari 1995. aasta ühine seisukoht (EÜT C 93, 13.4.1995, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 15. juuni 1995. aasta otsus (EÜT C 166, 3.7.1995).

▼B

- (7) üksikisikute õiguste ja vabaduste, eelkõige eraelu puutumatuse õiguse kaitse tase seoses isikuandmete töötlemisega on liikmesriigi erinev ja see võib takistada selliste andmete edastamist ühest liikmesriigist teise; seega võivad nimetatud erinevused saada takistuseks paljudele ühenduse tasandi majandustegevustele, moonutada konkurentsi ja takistada ametiasutusi nende ühenduse õigusest tulenevate kohustuste täitmisel; kõnealused erinevused kaitse tasemes tulenevad kehtivate siseriiklike õigusnormide mitmekesisusest;
- (8) takistuste kõrvaldamiseks isikuandmete liikumisel peab selliste andmete töötlemisega seotud üksikisikute õiguste ja vabaduste kaitse olema kõigis liikmesriikides samal tasemel; nimetatud eesmärk on siseturu seisukohast äärmiselt oluline, kuid liikmesriigid ei saa seda saavutada üksi, silmas pidades liikmesriikide asjaomaste õigusaktide praegusi ulatuslikke erinevusi ja vajadust kooskõlastada liikmesriikide õigusakte tagamaks, et isikuandmete piiriülest liikumist reguleeritaks järjepidevalt ja viisil, mis on kooskõlas asutamislepingu artiklis 7a sätestatud siseturu eesmärgiga; seetõttu on kõnealuste õigusaktide ühtlustamiseks vaja ühenduse meetmeid;
- (9) kuna siseriiklike õigusaktide ühtlustamisega saavutatakse samaväärne kaitstuse tase, ei saa liikmesriigid enam takistada isikuandmete vaba liikumist ühest liikmesriigist teise põhjustel, mis on seotud üksikisikute õiguste ja vabaduste, eelkõige eraelu puutumatuse õiguse kaitsmisega; liikmesriikidele jäetakse tegutsemisruum, mida võivad käesoleva direktiivi rakendamisel kasutada ka äripartnerid ja töösuhte pooled; seega saavad liikmesriigid oma siseriiklikes õigusaktides sätestada andmetöötluse seaduslikkust reguleerivad üldised tingimused; selliselt toimides püüavad liikmesriigid täiustada oma praeguste õigusaktidega sätestatud kaitset; nimetatud tegutsemisruumi piires ja kooskõlas ühenduse õigusega võivad käesoleva direktiivi rakendamisel tekkida lahknemused ja see võib mõjutada andmete liikumist liikmesriigi piires ja ühenduses;
- (10) isikuandmete töötlemist käsitlevate õigusaktide eesmärk on kaitsta Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 8 ja ühenduse õiguse üldistes põhimõtetes tunnustatud põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust eraelu puutumatusele; nimetatud põhjusel ei tohi kõnealuste õigusaktide ühtlustamise tagajärjel nendega pakutav kaitse väheneda, vaid vastupidi – ühenduses tagatava kaitstuse tase peab olema kõrgem;
- (11) käesolevas direktiivis sisalduvad üksikisikute õiguste ja vabaduste, eriti eraelu puutumatuse õiguse kaitsmise põhimõtted täpsustavad ja võimendavad põhimõtteid, mida sisaldab Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsioon isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse kohta;
- (12) kaitsmise põhimõtteid tuleb kohaldada igasuguse isikuandmete töötlemise suhtes, kui sellega tegeleva isiku toimingud kuuluvad ühenduse õiguse reguleerimisalasse; erand tuleks teha, kui andmete töötlemisega tegelevad füüsilised isikud üksnes isiklikel või kodustel eesmärkidel, näiteks kirjavahetus ja aadresside loetelu;
- (13) Euroopa Liidu lepingu V ja VI jaotises osutatud avaliku korra, riigikaitse, riigi julgeoleku ja riigi toimingutega kriminaalõiguse valdkonnas seotud tegevus ei kuulu ühenduse õiguse reguleerimisalasse, ilma et see piiraks Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 56 lõikest 2, artiklist 57 või artiklist 100a tulenevaid liikmesriikide kohustusi; riigi majandusliku heaolu tagamiseks vajalik isikuandmete töötlemine ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, kui selline töötlemine on seotud riigi julgeoleku küsimustega;

▼B

- (14) võttes arvesse infoühiskonnas praegu toimuvat füüsiliste isikutega seotud heli- ja pildandmete kogumise, edastamise, töötlemise, salvestamise, talletamise ja vahendamise tehnoloogia arengut ja sellise arengu olulisust, peaks käesolev direktiiv olema kohaldatav ka selliste andmete töötlemise suhtes;
- (15) selliste andmete töötlemine kuulub käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ainult siis, kui tegemist on automatiseeritud töötlemisega või kui töödeldavad andmed sisalduvad üksikisikutega seotud teatavate kriteeriumide põhjal korrastatud kataloogis või kui nad hiljem kantakse sellisesse kataloogi, et võimaldada lihtsat juurdepääsu kõnealustele isikuandmetele;
- (16) heli- ja pildimaterjali sisaldavate andmete töötlemine, näiteks videovalve puhul, ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, kui see on seotud avaliku korra, riigikaitse, riigi julgeoleku või riigi toimingutega kriminaalõiguse valdkonnas või muu tegevusega, mis ei kuulu ühenduse õiguse reguleerimisalasse;
- (17) kui tegemist on heli- ja pildimaterjali sisaldavate andmete töötlemisega ajakirjanduse jaoks või kirjandusliku või kunstilise eneseväljenduse huvides, eelkõige audiovisuaalsektoris, kohaldatakse käesoleva direktiivi põhimõtteid piiratult vastavalt artikli 9 sätetele;
- (18) tagamaks, et üksikisikud ei jää ilma kaitsest, millele neil on käesoleva direktiivi kohaselt õigus, peab igasugune isikuandmete töötlemine ühenduses toimuma ühe liikmesriigi õiguse kohaselt; seoses sellega peaks ühes liikmesriigis registreeritud vastutav töötleja andmeid töötleva vastavalt kõnealuse riigi õigusele;
- (19) registreerimine liikmesriigi territooriumil eeldab tegelikku ja tulemuslikku tegutsemist ning stabiilset asukohta; selles suhtes ei ole määravaks asutatud üksuse õiguslik vorm, tegemist võib olla lihtsalt filiaali või juriidilisest isikust tütarettevõtjaga; kui üks vastutav töötleja on registreeritud mitme liikmesriigi territooriumil, eelkõige tütarettevõtjate kaudu, peab ta tagama, et kõik ettevõtjad täidavad oma tegevuse suhtes kohaldatavast siseriiklikust õigusest tulenevaid kohustusi, et vältida võimalikku siseriiklikest eeskirjadest kõrvalehoidmist;
- (20) asjaolu, et andmeid töötleb kolmandas riigis registreeritud isik, ei tohi takistada üksikisikute kaitsmist käesoleva direktiivi kohaselt; sellisel juhul peaks töötlemist reguleerima selle liikmesriigi õigus, kus asuvad kasutatavad vahendid, ning tagada tuleks see, et käesolevas direktiivis sätestatud õigusi ja kohustusi tegelikult järgitakse;
- (21) käesolev direktiiv ei piira kriminaalasjades kohaldatavaid territoriaalsuse põhimõtteid;
- (22) liikmesriigid määravad enda jõustatavates õigusaktides või käesoleva direktiivi kohaseid meetmeid ellu viies täpsemalt kindlaks üldised asjaolud, mille korral on andmete töötlemine seaduslik; eelkõige artikkel 5 koostoimes artiklitega 7 ja 8 võimaldab liikmesriikidel üldeeskirjadest olenemata sätestada töötlemise eritingimused konkreetsete sektorite ja artikliga 8 ettenähtud eri andmeliikide jaoks;
- (23) liikmesriigid on volitatud tagama üksikisikute kaitset nii üldkohaldatavate õigusaktidega üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel kui ka teatavates sektorites kohaldatavate õigusaktidega, näiteks nendega, mis käsitlevad statistikaasutusi;
- (24) käesolev direktiiv ei mõjuta õigusakte, mis käsitlevad juriidiliste isikute kaitset nende kohta käivate andmete töötlemisel;
- (25) kaitsmise põhimõtted peavad kajastuma ühest küljest töötlemise eest vastutavate isikute, riigiasutuste, ettevõtete, esinduste või muude organite suhtes kehtestatud kohustustes, eelkõige seoses andmete kvaliteedi, tehnilise turvalisuse, järelevalveasutustele teatamise ja andmete töötlemise asjaoludega, ja teisest küljest õigustes, mis on antud üksikisikule, kelle andmeid töödeldakse, ja

▼B

mille kohaselt tuleb talle töötlemisest teatada, võimaldada tal andmetega tutvuda ning mille kohaselt ta võib nõuda andmete korrigeerimist ja teatavatel asjaoludel isegi esitada vastuväiteid andmete töötlemise suhtes;

- (26) kaitsmise põhimõtteid tuleb kohaldada igasuguse tuvastatud või tuvastatava isiku kohta käiva teabe suhtes; isiku tuvastatavuse kindlakstegemisel tuleb arvesse võtta kõiki vahendeid, mida volitatud töötleja või keegi muu võib andmesubjekti tuvastamiseks tõenäoliselt kasutada; kaitsmise põhimõtteid ei kohaldata teabe suhtes, mis on muudetud anonüümseks selliselt, et andmesubjekti ei ole enam võimalik tuvastada; tegevusjuhendid artikli 27 tähenduses võivad osutada kasulikeks juhtnöörideks selle kohta, kuidas andmeid muuta anonüümseks ja kuidas neid säilitada kujul, mis ei võimalda andmesubjekti tuvastamist;
- (27) üksikisikute kaitse peab kehtima nii andmete automatiseeritud kui ka automatiseerimata töötlemise puhul; kõnealuse kaitse rakendamine ei tohi sõltuda kasutatud vahenditest, vastasel juhul looks see märkimisväärse kõrvalehiilimisohu; automatiseerimata töötlemise puhul hõlmab käeolev direktiiv ainult katalooge, mitte korrastamata andmekogumeid; eelkõige peab kataloog olema korrastatud teatavate üksikisikutega seotud kriteeriumide põhjal, mis võimaldaksid lihtsat juurdepääsu isikuandmetele; kooskõlas artikli 2 lõikega c võib iga liikmesriik sätestada korrastatud isikuandmete kogumi koostisosade määramisel oma kriteeriumid ja kriteeriumid, mis reguleerivad juurdepääsu sellisele kogumile; käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ei kuulu mingil juhul kataloogid või kataloogide kogumid ega nende esilehed, mis ei ole teatavate kriteeriumide kohaselt korrastatud;
- (28) isikuandmete igasugune töötlemine peab olema seaduslik ja andmesubjektide suhtes õiglane; eelkõige peavad andmed olema piisavad, asjakohased ja mitte ületama selle otstarbe piire, mille tarvis neid töödeldakse; sellised eesmärgid peavad olema selgelt väljendatud ja õiguspärased ning kindlaks määratud enne andmete kogumist; andmete kogumise järgsed töötlemise eesmärgid peavad olema kooskõlas esialgselt kindlaks määratud eesmärkidega;
- (29) isikuandmete täiendavat töötlemist ajaloo, statistika või teadusega seotud eesmärkidel ei peeta tavaliselt andmete kogumise esialgse eesmärgiga vastuolus olevaks tingimusel, et liikmesriigid kannavad hoolt vajalike tagatiste eest; nimetatud tagatistega tuleb eelkõige kindlustada, et andmeid ei kasutataks ühegi konkreetse isikuga seotud meetmete või otsuste toetamiseks;
- (30) seaduslik isikuandmete töötlemine peab toimuma andmesubjekti nõusolekul või olema vajalik seoses andmesubjekti jaoks siduva kokkuleppe sõlmimise või täitmisega, seadusest tuleneva kohustuse, üldiste huvidega seotud ülesande täitmise, avaliku võimu teostamise või mõne füüsilise või juriidilise isiku õigustatud huvidega ning tingimusel, et andmesubjekti huvid, õigused ja vabadused ei ole ülimuslikud; eelkõige selleks, et säilitada tasakaal asjaomaste huvide vahel ja tagada samal ajal tulemuslik konkurents, võivad liikmesriigid määratleda asjaolud, mille korral võib isikuandmeid kasutada või avalikustada kolmandatele isikutele seoses äriühingute või muude isikute tavapärase seadusliku äritegevusega; lisaks sellele võivad liikmesriigid täpsustada tingimused, mille puhul võib isikuandmed avalikustada kolmandatele isikutele turustamisega seotud eesmärkidel, olenemata sellest, kas turustamine on äriotstarbeline või heategevusorganisatsiooni või mõne muu, näiteks poliitilise ühenduse või sihtasutuse korraldatud, tingimusel, et kohaldatakse sätteid, mille kohaselt andmesubjekt võib avaldada vastuseisu teda käsitlevate andmete töötlemise suhtes, ilma et ta peaks selle eest maksma või oma otsust põhjendama;
- (31) isikuandmete töötlemist tuleb pidada samaväärselt seaduslikuks ka siis, kui see toimub seoses andmesubjekti eluliste huvide kaitsmisega;

▼B

- (32) see, kas üldiste huvidega seotud ülesannet täitev või avalikku võimu teostav volitatud töötleja peaks olema riigiasutus või muu avalik-õiguslik või füüsiline või juriidiline isik, näiteks kutseliit, tuleb kindlaks määrata siseriiklikes õigusaktides;
- (33) andmeid, mis oma olemuse tõttu võivad rikkuda põhivabadusi või eraelu puutumatust, ei tohiks töödelda ilma andmesubjekti selgesõnalise loata; siiski tuleb selgelt sätestada erandid nimetatud keelust seoses teatavate vajadustega juhul, kui kõnealuseid andmeid töötlevad teatavatel tervishoiuga seotud eesmärkidel isikud, kellel on seadusjärgne kohustus hoida ametisaladust, või kui sellise töötlemisega tegelevad oma õiguspärase tegevuse raames ühendused või sihtasutused, kelle töö eesmärk on võimaldada põhivabaduste kasutamist;
- (34) liikmesriikidel peab olema lubatud kalduda kõrvale delikaatsete andmete töötlemise keelust ka siis, kui seda õigustavad olulised üldiste huvidega seotud põhjused sellistes valdkondades nagu tervishoid ja sotsiaalkaitse (eriti selleks, et tagada hüvitisenõuete rahuldamise kord ja teenuste kvaliteet ning tasuvus tervisekindlustuse puhul), teadusuuringud ja riiklik statistika; liikmesriikidel on siiski kohustus pakkuda konkreetseid ja sobivaid tagatisi, et kaitsa üksikisikute põhiõigusi ja eraelu puutumatust;
- (35) lisaks sellele töötlevad ametiasutused isikuandmeid, et saavutada üldiste huvidega seotud olulisi eesmärke, mis on ametlikult tunnustatud religioossetele ühendustele ette nähtud konstitutsiooniõiguses või rahvusvahelises avalikus õiguses;
- (36) kui valimisprotsessi käigus eeldab teatavate liikmesriikide demokraatlik süsteem, et poliitilised parteid peavad koostama andmed inimeste poliitiliste veendumuste kohta, võib selliste andmete töötlemine olla lubatud olulistel üldiste huvidega seotud põhjustel ja tingimusel, et rakendatakse vajalikke tagatisi;
- (37) kui isikuandmeid töödeldakse ajakirjanduse jaoks või kirjandusliku või kunstilise eneseväljenduse huvides, eelkõige audiovisuaalsektoris, tuleks teha erand käesoleva direktiivi teatavate sätete nõuetest, kuivõrd see on vajalik selleks, et viia vastavusse üksikisikute põhiõigused ja sõnavabadus, eelkõige Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikliga 10 tagatud õigus saada ja jagada teavet; seetõttu peaksid liikmesriigid kehtestama põhiõiguste tasakaalustatuseks vajalikud erandid ja vabastused, mis puudutavad üldmeetmeid andmete töötlemise seaduslikkuse kohta, meetmeid andmete kolmandatesse riikidesse edastamise kohta ja järelevalveasutuse volitusi; liikmesriigid ei tohiks siiski kehtestada erandeid töötlemise turvalisuse tagamiseks mõeldud meetmetest; vähemalt kõnealuse sektori eest vastutaval järelevalveasutusel peaksid olema teatavad tagantjärele volitused, nt avaldada korralisi aruandeid või suunata küsimused õigusasutustele,
- (38) andmete töötlemise õigluse huvides peab andmesubjektil olema võimalik saada töötlemisest teada ja juhul, kui andmeid kogutakse tema enda käest, tuleb teda täpselt ja täies ulatuses teavitada andmete kogumise asjaoludest;
- (39) teatavate toimingute käigus töödeldakse ka andmeid, mida vastutav töötleja ei ole kogunud vahetult andmesubjektilt; lisaks sellele võidakse andmeid õiguspäraselt kolmandatele isikutele avalikustada, kuigi seda andmesubjektilt andmeid kogudes ei eeldatud; kõigil nimetatud juhtudel tuleks andmesubjekti teavitada andmete kogumise ajal või hiljemalt siis, kui andmed esimest korda kolmandale isikule avalikustatakse;
- (40) kõnealust kohustust ei ole siiski vaja kehtestada juhul, kui andmesubjekt seda juba teab; ka ei ole sellist kohustust juhul, kui andmete kogumine või avalikustamine on õigusaktidega selgelt ette nähtud või kui andmesubjektile teatamine osutub võimatuks või kui see eeldab ülemääraseid jõupingutusi, nagu võib juhtuda,

▼B

kui töötlemise eesmärk on seotud ajaloo, statistika või teadusega; seoses sellega võib arvesse võtta andmesubjektide arvu, andmete vanust ja võimalikke kompenseerivaid meetmeid;

- (41) igal peab olema võimalik kasutada õigust tutvuda teda käsitlevate töödeldavate andmetega, et kontrollida eelkõige andmete õigsust ja töötlemise seaduslikkust; samadel põhjustel peab igal andmesubjektil olema õigus teada teda käsitlevate andmete automatiseeritud töötlemise loogikat, seda vähemalt artikli 15 lõikes 1 osutatud automatiseeritud otsuste puhul; nimetatud õigus ei tohi kahjustada ärisaladusi ega intellektuaalomandit, samuti mitte tarkvara kaitsvat autoriõigust; kõnealustel kaalutlustel ei tohi siiski üldse keelduda teabe andmisest andmesubjektile;
- (42) liikmesriigid võivad andmesubjekti huvides või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitsmiseks piirata andmetega tutvumise ning teabe saamise õigust; liikmesriigid võivad täpsemalt sätestada näiteks selle, et meditsiiniliste andmetega saab tutvuda ainult tervishoiutöötaja vahendusel;
- (43) liikmesriigid võivad andmetega tutvumise ja teabe saamise õiguse ning vastutava töötleja teatavate kohustuste suhtes kehtestada piiranguid, ka selleks, et kaitsta näiteks riigi julgeolekut, riigikaitset, avalikku korda või liikmesriigi või Euroopa Liidu olulisi majanduslikke või rahalisi huve, samuti seoses eeluurimiste, vastutusele võtmiste ja meetmetega ametieetika rikkumisega reguleeritud kutsealadel; erandite ja piirangute loetelu peaks sisaldama järelevalve, kontrollimise ja reguleerimise alal ülesandeid, mis on vajalikud kolmes viimati nimetatud valdkonnas seoses avaliku korraga, majanduslike või rahaliste huvidega ja kuritegude ennetamisega; kolme kõnealuse valdkonna ülesannete loetelu ei mõjuta nende erandite ega piirangute õiguspärasust, mis on tehtud riigi julgeoleku või riigikaitsega seotud põhjustel;
- (44) ühenduse õiguse sätete tõttu võib liikmesriikidel osutada vajalikuks kõrvale kalduda käesoleva direktiivi sätetest, mis käsitlevad andmete juurdepääsu õigust, üksikisikute teavitamise kohustust ja andmete kvaliteeti, et kindlustada teatavate eespool nimetatud eesmärkide saavutamine;
- (45) neil juhtudel, kui andmeid võib seaduslikult töödelda üldiste huvide, avaliku võimu või mõne füüsilise või juriidilise isiku õigustatud huvidega seotud põhjustel, peaks igal andmesubjektil olema siiski lubatud tema konkreetse olukorraga seotud õigustatud ja veenvatel põhjustel esitada vastuväiteid teda käsitlevate andmete töötlemise suhtes; liikmesriigid võivad sellest hoolimata siiski ette näha vastupidised siseriiklikud sätted;
- (46) andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitsmine isikuandmete töötlemisel eeldab vajalike tehniliste ja korralduslike meetmete võtmist nii töötlemissüsteemi kavandamise kui ka töötlemise ajal, eelkõige selleks, et tagada turvalisus ja seega välistada võimalik omavoliline töötlemine; liikmesriigid on kohustatud tagama, et volitatud töötlejad järgivad nimetatud meetmeid; võttes arvesse tehnika taset ja meetmete rakenduskulusid, tuleb kõnealuste meetmetega tagada vajalik turvalisuse tase, mis vastaks töötlemise riskile ja kaitstavate andmete laadile;
- (47) kui isikuandmeid sisaldava sõnumi edastamiseks kasutatakse telekommunikatsiooni vahendeid või elektronposti teenuseid, mille ainus eesmärk on selliste sõnumite edastamine, peetakse sõnumis sisalduvate isikuandmete vastutavaks töötlejaks sõnumi koostanud isikut, mitte edastusteenust pakkuvat isikut; sellest hoolimata peetakse tavaliselt selliste teenuste pakkujaid teenuse osutamiseks vajalike täiendavate isikuandmete töötlemise eest vastutavateks töötlejateks;
- (48) järelevalveasutuse teavitamise kord on mõeldud selleks, et tagada töötlemise eesmärkide ja põhiomaduste avalikustamine, et saaks kontrollida töötlemise vastavust käesoleva direktiivi kohaselt võetud siseriiklikele meetmetele;

▼B

- (49) asjatute haldusformaalsuste vältimiseks võivad liikmesriigid sätestada erandid teatamiskohustusest ja lihtsustada vajalikku teatamist, kui töötlemine tõenäoliselt ei kahjusta andmesubjektide õigusi ega vabadusi ja on kooskõlas meetmetega, mida liikmesriik on võtnud töötlemise piiride täpsustamisel; samuti võivad liikmesriigid sätestada erandi või lihtsustamise, kui vastutava töötleja poolt määratud isik tagab, et tõenäoliselt ei kahjusta töötlemine andmesubjektide õigusi ega vabadusi; olenemata sellest, kas selline andmete kaitsmise eest vastutav isik töötab vastutava töötleja alluvuses või mitte, peab ta saama oma teenistusülesandeid täita täiesti sõltumatult;
- (50) erandi või lihtsustamise võib ette näha sellise töötlemise puhul, mille ainus eesmärk on pidada siseriikliku õiguse kohast avalikkuse teavitamiseks mõeldud registrit, mis on tutvumiseks avatud avalikkusele või kõigile isikutele, kel on asja vastu õigustatud huvi;
- (51) teatamiskohustuse erand või lihtsustamine aga ei vabasta vastutavat töötlejat ühestki muust käesoleva direktiivi kohasest kohustusest;
- (52) seoses sellega tuleb pädevate ametiasutuste tagantjärele teostatud kontrolli pidada üldiselt piisavaks meetmeks;
- (53) töötlemise mõnede toimingutega võivad siiski kaasneda nende toimingute laadist, ulatusest või eesmärkidest või uute tehnoloogiate konkreetsest kasutamisest tulenevad teatavad ohud andmesubjektide õigustele ja vabadustele, näiteks oht, et üksikisik jääb ilma õigusest, soodustusest või lepingust; soovi korral võivad liikmesriigid oma õigusaktides sellised ohud täpsemalt kindlaks määrata;
- (54) kogu ühiskonnas toimuvat andmete töötlemist silmas pidades peaks selliseid konkreetseid ohte tekitava töötlemise hulk olema väga piiratud; liikmesriigid peavad sätestama, et järelevalveasutus või andmete kaitsmise eest vastutav ametiisik koostöös järelevalveasutusega teeb enne töötlemise alustamist sellise töötlemise eelkontrolli; pärast nimetatud eelkontrolli võib järelevalveasutus vastavalt siseriiklikele õigusaktidele avaldada töötlemise kohta oma arvamuse või anda selleks loa; selline kontrollimine võib toimuda ka kas liikmesriigi parlamendi meetme või sellisel õigusaktil põhineva meetme ettevalmistamise käigus, millega määratakse töötlemise laad ja nähakse ette vajalikud tagatised;
- (55) siseriiklikes õigusaktides tuleb sätestada õiguskaitsevahendid juhuks, kui vastutav töötleja ei austa andmesubjektide õigusi; igaühel on õigus, mida üksikisikule võib põhjustada ebaseaduslik töötlemine, peab kompenseerima volitatud töötleja, kuid ta võidakse sellest kohustusest vabastada, kui ta tõestab, et ta ei ole kahju eest vastutav, seda eelkõige juhul, kui ta tuvastab andmesubjekti süü või kui tegemist on vääramatu jõuga; kõigi isikute suhtes, kes ei järgi käesoleva direktiivi põhjal võetud meetmeid, tuleb rakendada sanktsioone, olenemata sellest, kas tegemist on eraõiguslike või avalik-õiguslike isikutega;
- (56) isikuandmete liikumine üle piiride on vajalik rahvusvahelise kaubanduse laiendamiseks; ühenduses käesoleva direktiiviga tagatud üksikisikute kaitse ei takista isikuandmete edastamist kolmandatesse riikidesse, kus on tagatud nende kaitse piisav tase; andmete kaitse taset kolmandates riikides tuleb hinnata kõiki edastamistoimingute või edastamistoimingute kogumi asjaolusid silmas pidades;
- (57) samas tuleb keelata isikuandmete edastamine kolmandatesse riikidesse, kus nende kaitse tase ei ole piisav;
- (58) sätestada tuleks erandid nimetatud keelust juhuks, kui andmesubjekt ise on andnud loa, kui andmete edastamist on vaja seoses lepingu või kohtumenetlusega, kui seda eeldab oluliste avalike huvide kaitsmine, näiteks siis, kui tegemist on andmete rahvusvahelise edastamisega tolliasutuste, maksuametite või sotsiaalkindlustusametite vahel, või kui edastatakse seadusega loodud ja

▼B

- avalikkusele või kõigile õigustatud huvidega isikutele tutvumiseks avatud registrist pärinevaid andmeid; sellisel juhul ei tohiks edastada kõiki andmeid ega registris sisalduvate andmete kõiki liike ja juhul, kui register on mõeldud tutvumiseks õigustatud huvidega isikutele, tuleks andmed edastada ainult kõnealuste isikute taotluse korral või juhul, kui nemad on andmete vastuvõtjad;
- (59) kui kolmandates riikides ei kaitsta andmeid piisavalt, võib seda kompenseerida erimeetmetega, kui vastutav töötleja neid pakub; lisaks sellele tuleb sätestada ühenduse ja selliste kolmandate riikide vaheliste läbirääkimiste kord;
- (60) igal juhul võib andmete edastamine kolmandatesse riikidesse toimuda ainult siis, kui täielikult järgitakse sätteid, mis liikmesriigid on vastu võtnud käesoleva direktiivi ja eelkõige selle artikli 8 põhjal;
- (61) liikmesriigid ja komisjon peavad oma pädevuse piires julgustama kutseühinguid ja muid asjaomaseid esindusorganeid koostama tegevusjuhendeid, et hõlbustada käesoleva direktiivi kohaldamist, austades selle rakendamiseks vastuvõetud siseriiklikke sätteid ja võttes arvesse andmete töötlemise iseärasusi teatavates sektorites;
- (62) liikmesriikides täiesti sõltumatult oma tööülesandeid täitvate järelevalveasutuste loomine on oluline tegur üksikisikute kaitsmisel seoses isikuandmete töötlemisega;
- (63) sellistel asutustel peavad olema oma kohustuste täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas volitused tegeleda uurimisega ja sekkuda, seda eelkõige üksikisikute esitatud kaebuste puhul, ja volitused osaleda kohtumenetlustes; sellised asutused peavad aitama tagada töötlemise selgust ja arusaadavust liikmesriikides, kelle jurisdiktsiooni alla nad kuuluvad;
- (64) eri liikmesriikide järelevalveasutused peavad üksteist oma kohustuste täitmisel aitama, et tagada andmete kaitsmist käsitlevate eeskirjade nõuetekohane järgimine kogu Euroopa Liidus;
- (65) ühenduse tasandil tuleb luua seoses isikuandmete töötlemisega üksikisikute kaitseks tööühm, kes on oma tööülesannete täitmisel täiesti sõltumatu; võttes arvesse selle tööühma eripära, peab ta nõustama komisjoni ja eelkõige aitama kaasa käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike eeskirjade ühtsele kohaldamisele;
- (66) seoses andmete edastamisega kolmandatesse riikidesse eeldab käesoleva direktiivi rakendamine rakendusvolituste andmist komisjonile ja nõukogu otsuses 87/373/EMÜ ⁽¹⁾ sätestatud korra kehtestamist;
- (67) 20. detsembril 1994 jõuti kokkuleppele Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise *modus vivendi* osas, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklis 189b ettenähtud korras vastuvõetud õigusaktide rakendusmeetmeid;
- (68) käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtteid üksikisikute õiguste ja vabaduste, eelkõige eraelu puutumatuse õiguse kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega võib eriti teatavate sektorite puhul täiendada või täpsustada kõnealustest põhimõtetest lähtuvate erieeskirjadega;
- (69) liikmesriikidel peaks pärast käesoleva direktiivi ülevõtmiseks võetud siseriiklike meetmete jõustumist olema aega kuni kolm aastat, et selliseid uusi siseriiklikke eeskirju järk-järgult kohaldada kõigi juba käimasolevate töötlemisprotsesside suhtes; kõnealuste sätete majanduslikult efektiivsema eluviimise hõlbustamiseks antakse liikmesriikidele 12 aastat pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmise kuupäeva lõppev lisaaeg, et tagada olemasolevate automatiseerimata kataloogide vastavus teatavatele käesoleva direktiivi sätetele; kui sellistes kataloogides sisalduvaid andmeid

(1) EÜT L 197, 18.7.1987, lk 33.

▼B

töödeldakse selle pikendatud üleminekuaja jooksul automaattöötlust rakendamata, tuleb kõnealused kataloogid sätetega vastavusse viia nimetatud töötlemise käigus;

- (70) pärast käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätete jõustumist ei pea andmesubjekt andma uut nõusolekut selleks, et vastutav töötleja võiks jätkata delikaatsete andmete töötlemist sellise lepingu täitmiseks, mis oli sõlmitud vaba ja eelinformatsioonil põhineva nõusoleku põhjal enne kõnealuste sätete jõustumist;
- (71) käesolev direktiiv ei takista liikmesriike reguleerimast nende territooriumil paiknevatele tarbijatele suunatud turustamist, kuivõrd selline reguleerimine ei käsitle üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel;
- (72) käesoleva direktiivi põhimõtete rakendamisel on lubatud arvesse võtta ametlike dokumentide üldise kättesaadavuse põhimõtet,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Direktiivi eesmärk

1. Vastavalt käesolevale direktiivile kaitsevad liikmesriigid isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi ning eelkõige nende õigust eraelu puutumatusse.
2. Liikmesriigid ei piira ega keela isikuandmete vaba liikumist liikmesriikide vahel põhjustel, mis on seotud lõikes 1 sätestatud kaitsega.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *isikuandmed* – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku (edaspidi "andmesubjekt") kohta. Tuvastatav isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige isikukoodi põhjal või ühe või mitme tema füüsilisele, füsioloogilisele, vaimsele, majanduslikule, kultuurilisele või sotsiaalsele identsussele omase joone põhjal;
- b) *isikuandmete töötlemine* (edaspidi "töötlemine") – iga isikuandmetega tehtav toiming või toimingute kogum, olenemata sellest, kas see on automatiseeritud või mitte, näiteks kogumine, salvestamine, korrastamine, säilitamine, kohandamine või muutmine, väljavõtete tegemine, päringu teostamine, kasutamine, üleandmine, levitamine või muul moel avaldamine, ühitamine või ühendamine, sulgemine, kustutamine või hävitamine;
- c) *isikuandmete kataloog* (edaspidi "kataloog") – kõik isikuandmete korrastatud kogumid, millest võib andmeid saada teatavate kriteeriumide põhjal, olenemata sellest, kas kõnealune andmete kogum on tsentraliseeritud, detsentraliseeritud või funktsionaalsetel või geograafilistel põhimõtetel hajutatud;
- d) *vastutav töötleja* – füüsiline või juriidiline isik, riigiasutus, esindused või mõni muu organ, kes määrab üksi või koos teistega kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid; kui töötlemise eesmärgid ja vahendid on kindlaks määratud siseriiklike või ühenduse õigusnormidega, võib vastutava töötleja või tema ametissemääramise sätestada siseriiklikus või ühenduse õiguses;
- e) *volitatud töötleja* – füüsiline või juriidiline isik, riigiasutus, esindused või mõni muu organ, kes töötleb isikuandmeid vastutava töötleja nimel;

▼B

- f) *kolmas isik* – kõik füüsilised või juriidilised isikud, riigiasutused, esindused või muud organid, välja arvatud andmesubjekt, vastutav töötleja, volitatud töötleja ja isikud, kes võivad andmeid töödelda vastutava töötleja või volitatud töötleja otseses alluvuses;
- g) *vastuvõtja* – füüsiline või juriidiline isik, riigiasutus, esindus või mõni muu organ, kellele andmed avaldatakse, olenemata sellest, kas tegemist on kolmanda isikuga või mitte; vastuvõtjateks ei peeta siiski ametiasutusi, kes võivad andmeid saada seoses konkreetse järeleparimisega;
- h) *andmesubjekti nõusolek* – iga vabatahtlik, konkreetne ja teadlik tahteavaldus, millega andmesubjekt annab nõusoleku töödelda tema kohta käivaid andmeid.

*Artikkel 3***Reguleerimisala**

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad kataloogi või kui nad kavatakse hiljem sellesse kanda.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata isikuandmete töötlemise suhtes:
 - kui see toimub sellise tegevuse käigus, mis jääb väljapoole ühenduse õigust, nagu näiteks Euroopa Liidu lepingu V j VI jaotises osutatud tegevused, ja igal juhul sellise töötlemise suhtes, mis on seotud avaliku korra, riigikaitse, riigi julgeoleku (sealhulgas riigi majanduslik heaolu, kui töötlemine on seotud riigi julgeoleku küsimustega) ja riigi toimingutega kriminaalõiguse valdkonnas,
 - kui seda teeb füüsiline isik isiklikel või kodustel eesmärkidel.

*Artikkel 4***Kohaldatav siseriiklik õigus**

1. Iga liikmesriik kohaldab isikuandmete töötlemise suhtes käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklikke õigusnorme, kui:
 - a) töötlemine toimub liikmesriigi territooriumil paikneva vastutava töötleja asutuse tegevuse raames; kui sama vastutav töötleja on registreeritud mitme liikmesriigi territooriumil, peab ta võtma vajalikke meetmeid tagamaks, et kõik kõnealused asutused järgivad kohaldatavates siseriiklikes õigusnormides sätestatud kohustusi;
 - b) vastutav töötleja ei ole registreeritud mitte liikmesriigi territooriumil, vaid kohas, kus asjaomase liikmesriigi õigusnorme kohaldatakse rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt;
 - c) vastutav töötleja ei ole registreeritud ühenduse territooriumil, kuid kasutab isikuandmete automatiseeritud või automatiseerimata töötlemiseks vahendeid, mis paiknevad kõnealuse liikmesriigi territooriumil, välja arvatud juhul, kui selliseid vahendeid kasutatakse ainult andmete edastamiseks ühenduse territooriumi kaudu.
2. Lõike 1 punktis c osutatud asjaoludel peab vastutav töötleja määrama ametisse kõnealuse liikmesriigi territooriumil asuva esindaja, kuid see ei piira õiguslikke meetmeid, mida võidakse võtta vastutava töötleja enda suhtes.

II PEATÜKK

ÜLDISED EESKIRJAD ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISE SEADUSLIK-KUSE KOHTA*Artikkel 5*

Kuivõrd see on lubatud käesoleva peatüki sätetega, määravad liikmesriigid täpsemalt kindlaks tingimused, mille puhul isikuandmete töötlemine on seaduslik.

I JAGU

PÕHIMÕTTED ANDMETE KVALITEEDI KOHTA

Artikkel 6

1. Liikmesriigid sätestavad selle, et
 - a) isikuandmeid töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult;
 - b) isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ega töödelda hiljem viisil, mis on vastuolus kõnealuste eesmärkidega. Täiendavat töötlemist ajaloo, statistika või teadusega seotud eesmärkidel ei peeta vastuolus olevaks tingimusel, et liikmesriigid kannavad hoolt vajalike tagatiste eest;
 - c) isikuandmed on piisavad, asjakohased ega ületa selle otstarbe piire, mille tarvis neid kogutakse ja/või hiljem töödeldakse;
 - d) andmed on täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud; võetakse kõik mõistlikud meetmed, et kustutada või parandada andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgi seisukohast ebaõiged või mittetäielikud andmed
 - e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärkidega. Liikmesriigid kehtestavad vajalikud tagatised nende isikuandmete jaoks, mida säilitatakse pikema aja jooksul, et neid kasutada seoses ajaloo, statistika või teadusega.
2. Lõike 1 järgimise tagab vastutav töötleja.

II JAGU

ANDMETÖÖTLUSE SEADUSLIKKUSE KRITERIUMID

Artikkel 7

Liikmesriigid sätestavad, et isikuandmeid võib töödelda ainult juhul, kui:

- a) andmesubjekt on selleks andnud oma ühemõttelise nõusoleku või
- b) töötlemine on vajalik sellise lepingu täitmiseks, mille osapool andmesubjekt on, või lepingu sõlmimisele eelnevate meetmete võtmiseks vastavalt andmesubjekti taotlusele või
- c) töötlemine on vajalik vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks või
- d) töötlemine on vajalik andmesubjekti eluliste huvide kaitsmiseks või
- e) töötlemine on vajalik üldiste huvidega seotud ülesande täitmiseks või sellise avaliku võimu teostamiseks, mis on tehtud ülesandeks volitatud töötlejale või andmeid saavale kolmandale isikule, või
- f) töötlemine on vajalik vastutava töötleja või andmeid saava kolmanda isiku või kolmandate isikute õigustatud huvide elluviimiseks, kui selliseid huve ei kaalu üles artikli 1 lõike 1 kohaselt kaitstavate andmesubjekti põhiõiguste ja -vabadustega seotud huvid.

III JAGU

TÖÖTLEMISE ERI KATEGOORIAD

Artikkel 8

Andmete eriliikide töötlemine

1. Liikmesriigid keelavad töödelda selliseid isikuandmeid, mis paljastavad rassilise või etnilise päritolu, poliitilised vaated, usulised või filosoofilised veendumused, ametiühingusse kuulumise, ning tervislikku seisundit või seksuaalelu käsitlevate andmete töötlemise.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui:

▼B

- a) andmesubjekt on andnud nende andmete töötlemiseks oma selgesõnalise nõusoleku, välja arvatud juhul, kui liikmesriigi õigusaktides on sätestatud, et andmesubjekti nõusolek ei saa kaotada lõikes 1 osutatud keeldu, või
 - b) töötlemine on vajalik seoses vastutava töötleja kohustuste ja erioigustega tööõiguse valdkonnas, kuivõrd see on lubatud siseriikliku õigusega, milles on sätestatud piisavad tagatised, või
 - c) töötlemine on vajalik selleks, et kaitsta andmesubjekti või mõne teise isiku elulisi huve, kui andmesubjekt on füüsiliselt või õiguslikult võimetu oma nõusolekut andma, või
 - d) töötlemine toimub poliitilise, filosoofilise, religioosse või ametiühingulise suunitlusega sihtasutuse, ühenduse või muu mittetulundusliku organi õiguspärase ja vajalike garantiidega tegevuse raames, tingimusel, et töötlemine käsitleb ainult asjaomase organi liikmeid või isikuid, kes on kõnealuse organiga püsivalt seotud tema tegevuse eesmärkide tõttu, ning tingimusel, et andmeid ei avalikustata kolmandatele isikutele ilma andmesubjektide nõusolekuta, või
 - e) töödeldakse andmeid, mille andmesubjekt on ilmselgelt avalikustanud, või kui töötlemine on vajalik õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks.
3. Lõiget 1 ei kohaldata, kui andmete töötlemine on vajalik ennetava meditsiini, meditsiinilise diagnoosi, meditsiinilise abi või ravi võimaldamise või tervishoiuteenuste juhtimise jaoks ja kui kõnealuseid andmeid töötleb tervishoiutöötaja, kelle puhul kehtib siseriiklikus õiguses või pädevate siseriiklike ametiasutuste kehtestatud eeskirjades sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustus, või mõni teine isik, kelle suhtes kehtib samaväärne saladuse hoidmise kohustus.
4. Võttes arvesse sobivaid tagatisi, võivad liikmesriigid põhjustel, mis on seotud märkimisväärse avaliku huviga, siseriikliku õiguse või järelevalveasutuse otsusega kehtestada täiendavaid erandeid lisaks lõikega 2 ettenähtud eranditele.
5. Õigusrikkumiste, süüdimõistvate kohtuotsuste ja turvameetmetega seotud andmeid võib töödelda ainult ametivõimude kontrolli all või juhul, kui siseriikliku õigusega on ette nähtud sobivad spetsiifilised tagatised, erandite kohaselt, mida liikmesriigid võivad lubada nimetatud tagatisi käsitlevate siseriiklike sätete põhjal. Süüdimõistvate kohtuotsuste täielikku registrit võib pidada siiski ainult ametivõimude kontrolli all.
- Liikmesriigid võivad sätestada, et ka haldussanktsioonidega või tsiviilasjades tehtud kohtuotsustega seotud andmeid töödeldakse ametivõimude kontrolli all.
6. Komisjonile teatatakse lõike 1 eranditest, mis on tehtud lõigete 4 ja 5 kohaselt.
7. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille kohaselt võib töödelda siseriiklikku isikukoodi või muud üldkasutatavat tunnust.

*Artikkel 9***Isikuandmete töötlemine ja sõnavabadus**

Kui isikuandmeid töödeldakse ainult ajakirjanduse jaoks või kirjandusliku või kunstilise eneseväljenduse huvides, sätestavad liikmesriigid erandid või kõrvalekalded käesoleva peatüki, IV peatüki ja VI peatüki sätetest ainult siis, kui see on vajalik selleks, et viia omavahel vastasse eraelu puutumatus õigust ja sõnavabadust reguleerivad eeskirjad.

IV JAGU

ANDMESUBJEKTILE ESITATAV TEAVE

*Artikkel 10***Teave, mis tuleb esitada juhul, kui andmeid kogutakse andmesubjektilt**

Liikmesriigid näevad ette, et vastutav töötleja või tema esindaja peab andmesubjektile, kellelt tema enda kohta andmeid kogutakse, esitama vähemalt järgmise teabe, kui ta seda juba ei tea:

- a) vastutava töötleja ja tema võimaliku esindaja andmed;
- b) andmete töötlemise eesmärk;
- c) täiendav teave, näiteks
 - andmete vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad,
 - kas küsimustele vastamine on kohustuslik või vabatahtlik ja vastamata jätmise võimalikud tagajärjed,
 - isiku enda kohta käivate andmetega tutvumise ja nende parandamise õiguse olemasolu,

kuivõrd selline täiendav teave on vajalik, et tagada andmesubjekti suhtes õiglane andmete töötlemine, võttes arvesse andmete kogumise konkreetseid asjaolusid.

*Artikkel 11***Teave, mis tuleb esitada juhul, kui andmed ei ole saadud andmesubjektilt**

1. Kui andmeid ei ole saadud andmesubjektilt, näeb liikmesriik ette, et hiljemalt isikuandmete salvestamise ajal, või kui andmed kavatsetakse avalikustada kolmandale isikule, siis hiljemalt andmete esmakordse avaldamise ajal esitab vastutav töötleja või tema esindaja andmesubjektile vähemalt järgmise teabe, kui ta seda juba ei tea:

- vastutava töötleja ja tema võimaliku esindaja andmed,
- töötlemise eesmärk,
- täiendav teave, näiteks
 - asjaomaste andmete liik,
 - vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad,
 - isiku enda kohta käivate andmetega tutvumise ja nende parandamise õiguse olemasolu,

kuivõrd selline täiendav teave on vajalik, et tagada andmesubjektide suhtes õiglane andmete töötlemine, võttes arvesse andmete töötlemise konkreetseid asjaolusid.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui eelkõige statistikaga seotud eesmärkidel või ajaloo- või teadusuuringutega seotud eesmärkidel toimuva töötlemise puhul osutub sellise teabe andmine võimatuks või kui see eeldab ülemäärasteid jõupingutusi või kui selliste andmete salvestamine või avalikustamine on õigusaktides selgelt sätestatud. Nimetatud juhtudel näevad liikmesriigid ette vajalikud tagatised.

V JAGU

ANDMESUBJEKTIDE ÕIGUS TUTVUDA ANDMETEGA

*Artikkel 12***Õigus tutvuda andmetega**

Liikmesriigid tagavad, et igal andmesubjektil on õigus nõuda vastutavalt töötlejalt:

- a) mõistliku aja tagant, ilma piiranguteta ja ilma liigsete viivituste ja kulutusteta:

▼B

- kinnitust selle kohta, kas isikut ennast käsitlevaid andmeid töödeldakse, ja teavet vähemalt töötlemise eesmärkide, asjaomaste andmete liikide ja nende vastuvõtjate või vastuvõtjate kategooriate kohta, kellele andmed avalikustatakse,
 - arusaadaval kujul teavet töödeldavate andmete ja nende allika kohta,
 - informatsiooni isikut ennast käsitlevate andmete igasuguse automatiseeritud töötlemise loogika kohta, vähemalt artikli 15 lõikes 1 osutatud automatiseeritud otsuste puhul;
- b) võimalust vastavalt vajadusele parandada, kustutada või sulgeda need andmed, mille töötlemine ei vasta käesoleva direktiivi sätetele, eelkõige seetõttu, et andmed on ebatäielikud või ebaõiged;
- c) teatise saatmist kolmandatele isikutele, kellele andmed on avalikustatud, kõigi punkti b kohaste paranduste, kustutamiste või sulgemiste kohta, kui see ei ole võimatu või kui sellega ei kaasne ülemääraseid jõupingutusi.

VI JAGU

ERANDID JA PIIRANGUD*Artikkel 13***Erandid ja piirangud**

1. Liikmesriigid võivad artikli 6 lõikes 1, artiklis 10, artikli 11 lõikes 1 ja artiklites 12 ja 21 sätestatud kohustuste ja õiguste ulatuse piiramiseks võtta vastu õigusakte, kui sellised piirangud on vajalikud, et kindlustada:
- a) riigi julgeolek;
 - b) riigikaitse;
 - c) avalik kord;
 - d) kuritegude või reguleeritud kutsealade ametieetika rikkumiste ennetamine, uurimine, avastamine ja nende eest vastutuselevõtmine;
 - e) liikmesriigi või Euroopa Liidu olulised majanduslikud või rahanduslikud huvid, sealhulgas raha-, eelarve- ja maksuküsimused;
 - f) jälgimine, kontrollimine ja regulatiivne funktsioon, mis on kas või ajutiselt seotud avaliku võimu teostamisega punktides c, d ja e osutatud juhtudel;
 - g) andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse.
2. Arvestades piisavaid õiguslikke tagatisi, eelkõige seda, et andmeid ei kasutata konkreetset üksikisikut puudutavate meetmete võtmiseks või otsuste tegemiseks, võivad liikmesriigid, kui ilmselt puudub oht sekkuda andmesubjekti eraellu, piirata õigusaktidega artiklis 12 sätestatud õigusi, kui andmeid töödeldakse ainult teadusuuringutega seotud eesmärgil või kui neid säilitatakse isikuandmetena ainult statistika tegemiseks vajaliku aja jooksul.

VII JAGU

ANDMESUBJEKTIDE ÕIGUS ESITADA VASTUVÄITEID*Artikkel 14***Andmesubjektide õigus esitada vastuväiteid**

Liikmesriigid annavad andmesubjektidele õiguse:

- a) esitada alati konkreetse olukorraga seotud õigustatud ja veenvatel põhjustel vastuväiteid teda käsitlevate andmete töötlemise suhtes vähemalt artikli 7 punktides e ja f osutatud juhtudel, kui siseriiklikes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Kui tegemist on õigustatud vastuväitega, ei tohi vastutav töötaja kõnealuseid andmeid edasi töödelda;

▼B

- b) avaldada soovi korral ja selle eest maksmata vastuväiteid isikut ennast käsitlevate andmete töötlemise suhtes, kui vastutav töötleja kavatseb neid töödelda otseturustamisel kasutamiseks, ja saada teavet enne, kui isikuandmed esmakordselt avalikustatakse kolmandatele isikutele või kui neid kasutatakse nende nimel otseturustamiseks, ning saada selgelt õigus avaldada ilma selle eest maksmata vastuväiteid sellise avalikustamise või kasutamise suhtes.

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et andmesubjektid on teadlikud punkti b esimeses lõigus osutatud õiguse olemasolust.

*Artikkel 15***Automatiseeritud üksikotsused**

1. Liikmesriigid tagavad igale üksikisikule õiguse, et tema kohta ei tehta õiguslike tagajärgedega või märkimisväärse mõjuga otsuseid, mis toetuvad ainult selliste andmete automatiseeritud töötlemisele, mille eesmärk on anda hinnang andmesubjekti teatavatele isikuomadustele, näiteks tööviljakusele, krediitdivõimelisusele, usaldusväärsusele, käitumisele jne.
2. Arvestades teisi käesoleva direktiivi artikleid, näevad liikmesriigid ette, et isiku kohta võib teha lõikes 1 kirjeldatud otsuse, kui kõnealune otsus:
 - a) võetakse vastu lepingu sõlmimise või täitmise käigus tingimusel, et andmesubjekti esitatud lepingu sõlmimise või täitmise taotlus on rahuldatud või on olemas andmesubjekti õigustatud huvide kaitsmiseks sobivad meetmed, näiteks oma arvamuse avaldamise kord, või
 - b) on lubatud vastavalt seadusele, milles on sätestatud ka andmesubjekti õigustatud huvide kaitsmise meetmed.

VIII JAGU

TÖÖTLEMISE KONFIDENTSIAALSUS JA TURVALISUS*Artikkel 16***Töötlemise konfidentsiaalsus**

Kõik vastutava töötleja või volitatud töötleja alluvuses tegutsevad isikud, kaasa arvatud volitatud töötleja, kellel on juurdepääs isikuandmetele, võivad kõnealuseid andmeid töödelda ainult vastavalt vastutava töötleja juhtnõuadele, kui teda ei kohusta selliseks töötlemiseks seadus.

*Artikkel 17***Töötlemise turvalisus**

1. Liikmesriigid näevad ette, et vastutav töötleja peab rakendama vajalikke tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid kaitsmaks isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimise, muutmise, ebaseadusliku avalikustamise või juurdepääsu eest, eelkõige juhul, kui töötlemine hõlmab andmete edastamist võrgu kaudu, ning igasuguse muu võimaliku ebaseadusliku töötlemise eest.

Võttes arvesse tehnika taset ja selliste meetmete elluviimise kulusid, peavad kõnealused meetmed tagama töötlemise ja kaitstavate andmete laadiga kaasnevale ohule vastava turvalisuse taseme.

2. Liikmesriigid sätestavad, et kui töötlemine toimub vastutava töötleja nimel, peab vastutav töötleja valima volitatud töötleja, kes esitab piisavad tagatised tehniliste turvameetmete ja töötlemist reguleerivate korralduslike meetmete kohta, ning kindlustama nimetatud meetmete järgimise.

3. Volitatud töötleja peab andmeid töötleva volitatud töötlejat ja vastutavat töötlejat omavahel siduva lepingu või õigusakti alusel, milles on eelkõige sätestatud, et:

— volitatud töötleja tegutseb ainult vastavalt vastutava töötleja juhtnõuadele,

▼B

— volitatud töötleja peab täitma lõikes 1 sätestatud kohustusi sellistena, nagu need on määratletud selle liikmesriigi õigusaktides, kus volitatud töötleja asub.

4. Selleks, et säiliksid tõendusmaterjalid, peavad lepingu või õigusakti andmekaitset käsitlevad osad ja lõikes 1 osutatud meetmetega seotud nõudmised olema kirjalikus või muus samaväärses vormis.

IX JAGU

TEATAMINE

Artikkel 18

Järelevalveasutustele teatamise kohustus

1. Liikmesriigid näevad ette, et vastutav töötleja või tema võimalik esindaja peab teavitama artiklis 28 osutatud järelevalveasutust enne igasuguse osaliselt või täielikult automatiseeritud töötlemise või selliste töötlemiste kogumi alustamist, millel on üks eesmärk või mitu omavahel seotud eesmärki.

2. Liikmesriigid võivad teavitamist lihtsustada või näha ette sellest erandid ainult järgmistel juhtudel ja ainult järgmistel tingimustel:

— kui liikmesriigid seda liiki töötlemise puhul, mis johtuvalt töödeldavatest andmetest tõenäoliselt ei kahjusta andmesubjektide õigusi ja vabadusi, täpsustavad töötlemise eesmärgid, töödeldavad andmed või andmete liigid, andmesubjektid või andmesubjektide kategooriad, vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad, kellele andmed avalikustatakse, ja andmete säilitamise aja ja/või

— kui vastutav töötleja määrab vastavalt tema suhtes kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele ametisse isikuandmete kaitsmisega tegeleva isiku, kes vastutab eelkõige järgmiste asjaolude eest:

— tagatakse sõltumatult käesoleva direktiivi rakendamiseks võetud siseriiklike sätete kohaldamine,

— peetakse vastutava töötleja andmetöötlemiste registrit, mis sisaldab artikli 21 lõikes 2 osutatud andmeid,

tagades seega, et töötlemise käigus tõenäoliselt ei kahjustata andmesubjektide õigusi ja vabadusi.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et lõiget 1 ei kohaldata töötlemise suhtes, mille ainus eesmärk on pidada õigusnormide kohaselt avalikkuse teavitamiseks mõeldud registrit, mis on tutvumiseks avatud laiemale avalikkusele või kõigile õigustatud huvidega isikutele.

4. Liikmesriigid võivad ette näha teatamiskohustuse erandi või teatamise lihtsustamise artikli 8 lõike 2 punktis d osutatud töötlemistoimingute puhul.

5. Liikmesriigid võivad sätestada, et teatavatest või kõigist isikuandmete automatiseerimata töötlemistoimingutest teatatakse või et nimetatud töötlemistoimingute suhtes kehtib lihtsustatud teatamiskord.

Artikkel 19

Teatamise sisu

1. Liikmesriigid sätestavad täpsemalt teatistes esitatava teabe. Teave peab sisaldama vähemalt järgmist:

a) volitatud töötleja ja tema võimaliku esindaja nimi ja aadress;

b) töötlemise eesmärk või eesmärgid;

c) andmesubjektide kategooria või kategooriate ja nendega seotud andmete liigi või liikide kirjeldus;

d) need vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad, kellele andmed võidakse avalikustada;

e) andmete kavandatav edastamine kolmandatesse riikidesse;

▼B

- f) üldine kirjeldus, mis võimaldab anda eelhindangu artikli 17 kohaselt töötlemise turvalisuseks tagamiseks võetud meetmete otstarbekuse kohta.
2. Liikmesriigid täpsustavad, millise korra kohaselt tuleb järelevalveasutusele teatada kõigist lõikes 1 osutatud teavet mõjutavatest muudatustest.

*Artikkel 20***Eelkontroll**

1. Liikmesriigid määravad kindlaks töötlemistoimingud, mis võivad tõenäoliselt ohustada andmesubjektide õigusi ja vabadusi, ja kontrollivad, et selliseid töötlemistoiminguid uuritakse enne nende alustamist.
2. Sellise eelkontrolli teostab järelevalveasutus pärast teatise saamist vastutavalt töötlejalt või andmekaitsega tegelevalt ametiisikult, kes peavad kahtluste korral pidama nõu järelevalveasutusega.
3. Liikmesriigid võivad sellist kontrollimist teostada ka kas liikmesriigi parlamendi meetme või sellisel õigusaktil põhineva meetme ettevalmistamise käigus, millega määratletakse töötlemise laad ja nähakse ette vajalikud tagatised.

*Artikkel 21***Töötlemistoimingute avalikustamine**

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid, et tagada töötlemistoimingute avalikustamine.
2. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutus peab artikli 18 kohaselt teatatud töötlemistoimingute registrit.

Register peab sisaldama vähemalt artikli 19 lõike 1 punktides a–e loetletud andmeid.

Registriga võivad tutvuda kõik isikud.

3. Töötlemistoimingute puhul, millest ei pea teatama, sätestavad liikmesriigid, et vastutav töötleja või mõni muu liikmesriigi määratud ametiasutus teeb kõigile isikutele nende taotlusel ja sobivas vormis kättesaadavaks artikli 19 lõike 1 punktides a–e osutatud teabe.

Liikmesriigid võivad sätestada, et nimetatud sätet ei kohaldata töötlemise suhtes, mille ainus eesmärk on pidada õigusnormide kohaselt avalikkuse teavitamiseks mõeldud registrit ja mis on tutvumiseks avatud laiemale avalikkusele või kõigile isikutele, kes tõendavad oma õigustatud huve.

III PEATÜKK**ÕIGUSKAITSEVAHENDID, VASTUTUS JA SANKTSIOONID***Artikkel 22***Õiguskaitsevahendid**

Liikmesriigid sätestavad kõigi isikute õiguse kasutada õiguskaitsevahendeid, kui on rikutud õigusi, mis neile on antud kõigi asjaomase töötlemise suhtes kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega, ilma et see piiraks ühegi võimaliku sätestatava haldusliku kaitsevahendi kohaldamist, muu hulgas artiklis 28 osutatud järelevalveasutuse kaudu enne küsimuse suunamist kohtutele.

*Artikkel 23***Vastutus**

1. Liikmesriigid sätestavad, et kõigil isikutel, kes on kandnud kahju ebaseadusliku töötlemise või käesoleva direktiivi rakendamiseks võetud siseriiklike sätetega vastuolus oleva teo tagajärjel, on õigus saada vastutavalt töötlejalt kompensatsiooni kantud kahju eest.

▼B

2. Vastutava töötleja võib kõnealusest vastutusest tervikuna või osaliselt vabastada, kui ta tõestab, et tema ei ole kahju põhjustanud sündmuse eest vastutav.

*Artikkel 24***Sanktsioonid**

Liikmesriigid võtavad sobivaid meetmeid, et tagada käesoleva direktiivi sätete täielik rakendamine, ja sätestavad eelkõige sanktsioonid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätete rikkumise puhul.

IV PEATÜKK

ISIKUANDMETE EDASTAMINE KOLMANDATESSE RIIKIDESSE*Artikkel 25***Põhimõtted**

1. Liikmesriigid sätestavad, et töödeldavate või pärast edastamist töötlemiseks kavandatud isikuandmete edastamine kolmandatesse riikidesse võib toimuda ainult juhul, kui kõnealune kolmas riik tagab andmekaitse piisava taseme, kui käesoleva direktiivi muude sätete kohaselt vastuvõetud siseriiklikest sätetest ei tulene teisiti.

2. Andmekaitse taset kolmandates riikides hinnatakse, pidades silmas kõiki andmete edastamise toimingute või andmete edastamise toimingute kogumi asjaolusid; tähelepanu pööratakse eelkõige andmete laadile, kavandatud töötlemistoimingu või töötlemistoimingute eesmärgile ja kestusele, päritoluriigile ja lõppsihtriigile, kõnealuses kolmandas riigis kehtivatele nii üldistele kui ka konkreetse sektori õigusnormidele ja kõnealuses riigis järgitavatele ametieeskirjadele ja turvameetmetele.

3. Liikmesriigid ja komisjon teatavad üksteisele juhtudest, mille puhul nad leiavad, et kolmas riik ei taga kaitse piisavat taset lõike 2 tähenduses.

4. Kui komisjon artikli 31 lõikes 2 ettenähtud korras leiab, et kolmas riik ei taga kaitse piisavat taset käesoleva artikli lõike 2 tähenduses, võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid tagamaks, et sama liiki andmeid kõnealusesse kolmandasse riiki ei edastata.

5. Sobival ajal alustab komisjon läbirääkimisi, et parandada olukorda, mis tekkis lõike 4 kohaselt tehtud avastuse tõttu.

6. Komisjon võib leida artikli 31 lõikes 2 sätestatud korras, et kolmas riik tagab kaitse piisava taseme käesoleva artikli lõike 2 tähenduses oma siseriikliku õigusega või endale võetud rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad eelkõige lõikes 5 osutatud läbirääkimistest, et kaitsta eraelu puutumatust ja üksikisikute põhivabadusi ja -õigusi.

Liikmesriigid võtavad komisjoni otsuse järgimiseks vajalikke meetmeid.

*Artikkel 26***Erandid**

1. Erandina artiklist 25, ja kui konkreetsete juhtude suhtes ei ole siseriiklike õigusaktidega ette nähtud teisiti, sätestavad liikmesriigid, et isikuandmete edastamine või edastamiste kogum kolmandasse riiki, mis ei taga piisavat kaitset artikli 25 lõike 2 tähenduses, võib toimuda tingimusel, et:

- a) andmesubjekt on andmete kavandatud edastamiseks andnud oma ühemõttelise nõusoleku või
- b) edastamine on vajalik andmesubjekti ja vastutava töötleja vahelise lepingu täitmiseks või andmesubjekti taotlusel võetud lepingueelsete meetmete rakendamiseks või

▼B

- c) edastamine on vajalik andmesubjekti huvides vastutava töötleja ja kolmanda isiku vahel sõlmitud lepingu sõlmimiseks või täitmiseks või
 - d) edastamine on vajalik või seaduste kohaselt nõutav üldiste huvidega seotud olulistel põhjustel või õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks või
 - e) edastamine on vajalik andmesubjekti eluliste huvide kaitsmiseks või
 - f) edastatavad andmed on pärit registrist, mis õigusnormide kohaselt on mõeldud avalikkuse teavitamiseks ja on tutvumiseks avatud laiemale avalikkusele või kõigile õigustatud huvidega isikutele, kuivõrd konkreetsel juhul täidetakse tingimusi, mis õigusaktidega on tutvumiseks ette nähtud.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võivad liikmesriigid lubada isikuandmete edastamist või edastamistoimingute kogumit kolmandasse riiki, mis ei taga kaitse piisavat taset artikli 25 lõike 2 tähenduses, kui vastutav töötleja esitab piisavad tagatised üksikisikute eraelu puutumatuse ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitse ja vastavate õiguste kasutamise kohta; sellised tagatised võivad tuleneda eelkõige asjakohastest lepingutingimustest.
3. Liikmesriik informeerib komisjoni ja teisi liikmesriike lõike 2 kohaselt antud lubadest.

Kui liikmesriik või komisjon esitab põhjendatud vastuväiteid, milles viidatakse üksikisikute eraelu puutumatusele või põhiõigustele ja -vabadustele, võtab komisjon vajalikud meetmed artikli 31 lõikes 2 sätestatud korras.

Liikmesriigid võtavad komisjoni otsuse järgimiseks vajalikke meetmeid.

4. Kui komisjon otsustab artikli 31 lõikes 2 osutatud korras, et teatavad lepingu tüüptingimused pakuvad piisavaid lõikega 2 nõutavaid tagatisi, võtavad liikmesriigid komisjoni otsuse järgimiseks vajalikke meetmeid.

V PEATÜKK

TEGEVUSJUHENDID

Artikkel 27

1. Liikmesriigid ja komisjon toetavad tegevusjuhendite koostamist, mille eesmärk on aidata kaasa liikmesriikides käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätete nõuetekohasele rakendamisele, võttes arvesse sektorite eriomadusi.

2. Liikmesriigid näevad ette, et kutseühingud ja vastutavate töötlejate teisi kategooriaid esindavad muud organid, kes on koostanud siseriiklike tegevusjuhendite projektid või kes kavatsevad muuta või laiendada olemasolevaid tegevusjuhendeid, võivad esitada nimetatud projektid siseriiklikule ametiasutusele nende arvamuse teadasaamiseks.

Liikmesriigid näevad ette, et kõnealused asutused teevad muu hulgas kindlaks ka selle, kas esitatud projektid on kooskõlas käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätetega. Kui asutus peab seda vajalikuks, võib ta paluda andmesubjektidel või nende esindajatel esitada oma seisukohad.

3. Ühenduse tegevusjuhendite projektid ja olemasolevate ühenduse tegevusjuhendite muudatused või laiendused võib esitada artiklis 29 osutatud töörühmale. Töörühm määrab muu hulgas kindlaks ka selle, kas esitatud projektid on kooskõlas käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätetega. Kui asutus peab seda vajalikuks, võib ta paluda andmesubjektidel või nende esindajatel esitada oma seisukohad. Komisjon võib tagada töörühma poolt heakskiidetud tegevusjuhendite asjakohase avalikustamise.

VI PEATÜKK

**JÄRELEVALVEASUTUS JA TÖÖRÜHM ÜSIKISIKUTE KAITSEKS
SEoses ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEGA**
*Artikkel 28***Järelevalveasutus**

1. Iga liikmesriik näeb ette ühe või mitu riigiasutust, et teostada järelevalvet tema territooriumil käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätete kohaldamise üle.

Kõnealused asutused tegutsevad neile usaldatud ülesannete täitmisel täiesti sõltumatult.

2. Iga liikmesriik näeb ette, et selliste haldusmeetmete võtmisel või õigusaktide koostamise käigus, mis käsitlevad üksikisikute õiguste ja vabaduste kaitset isikuandmete töötlemisel, konsulteeritakse järelevalveasutustega.

3. Igal sellisel ametiasutusel on eelkõige:

- uurimisvolitused, näiteks volitused tutvuda töödeldavate andmetega ja koguda oma järelevalvekohustuse täitmiseks vajalikku teavet,
- tõhusad sekkumisvolitused, näiteks avaldada artikli 20 kohaselt arvamust enne töötlemise alustamist ja tagada sellise arvamuse asjakohane avalikustamine, anda korraldus andmete sulgemiseks, kustutamiseks või hävitamiseks, keelata töötlemine ajutiselt või alaliselt, hoiatada vastutavat töötlejat või teha talle märkus või suunata küsimus liikmesriigi parlamenti või teistesse poliitilisse institutsiooni-desse,
- volitused osaleda kohtumenetlustes, kui käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklikke sätteid on rikutud, või juhtida kõnealustele rikkumistele õigusasutuste tähelepanu.

Kui järelevalveasutuse otsustega ei olda rahul, võib need edasi kaevata kohtusse.

4. Iga järelevalveasutus vaatab läbi kõigi isikute või kõnealuseid isikuid esindava ühenduse esitatud avaldused nende õiguste ja vabaduste kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega. Andmesubjektile teatakse avalduse tagajärgedest.

Iga järelevalveasutus vaatab läbi eelkõige kõigi isikute avaldused kontrollida andmete töötlemise seaduslikkust, kui kohaldatakse käesoleva direktiivi artikli 13 kohaselt vastuvõetud siseriiklikke sätteid. Igal juhul teatakse isikule kontrollimisest.

5. Iga järelevalveasutus koostab korrapäraste ajavahemike järel aruanded oma tegevuse kohta. Aruanded avalikustatakse.

6. Olenemata sellest, milliseid siseriiklikke õigusi kõnealuse töötlemise suhtes kohaldatakse, on iga järelevalveasutus pädev kasutama oma liikmesriigi territooriumil talle lõikega 3 antud volitusi. Teise liikmesriigi asutused võivad igalt järelevalveasutuselt taotleda, et see kasutaks oma volitusi.

Järelevalveasutused teevad üksteisega koostööd, kuivõrd see on vajalik nende ülesannete täitmiseks, eelkõige vahetades kasulikke teavet.

7. Liikmesriigid näevad ette, et järelevalveasutuste liikmed ja töötajad peavad ka pärast töösuhte lõppemist järgima ametisaladuse hoidmise kohustust konfidentsiaalse teabe suhtes, millele neil on juurdepääs.

*Artikkel 29***Töörühm üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega**

1. Käesolevaga luuakse töörühm üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega, edaspidi "töörühm".

Tal on nõuandev funktsioon ja ta on oma töös sõltumatu.

▼B

2. Töörühma kuuluvad iga liikmesriigi määratud järelvalveasutuse või järelvalveasutuste esindaja, ühenduse institutsioonide ja organite jaoks loodud asutuse või asutuste esindaja ja komisjoni esindaja.

Töörühma iga liikme määrab ametisse institutsioon, asutus või asutused, mida asjaomane liige esindab. Kui liikmesriik on ametisse määranud mitu järelvalveasutust, nimetavad need ametisse ühise esindaja. Sama põhimõtte kehtib ka ühenduse institutsioonide ja organite jaoks loodud asutuste puhul.

3. Töörühm võtab otsused vastu järelvalveasutuste esindajate lihthälteenamusega.

4. Töörühm valib endale esimehe. Esimehe ametiaeg kestab kaks aastat. Teda võib ametisse tagasi nimetada.

5. Töörühma sekretariaadi eest hoolitseb komisjon.

6. Töörühm võtab vastu oma töökorra.

7. Töörühm arutab küsimusi, mis esimees on päevakorda võtnud omal algatusel või järelvalveasutuste esindaja või komisjoni taotlusel.

Artikkel 30

1. Töörühm:

a) uurib kõiki käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud siseriiklike meetmete kohaldamisega seotud küsimusi, et aidata kaasa selliste meetmete ühtsele kohaldamisele;

b) esitab komisjonile oma arvamuse andmekaitse taseme kohta ühenduses ja kolmandates riikides;

c) annab komisjonile nõu käesoleva direktiivi muutmise, isikuandmete töötlemisega seotud füüsiliste isikute õiguste ja vabaduste kaitsmise täiendavate või erimeetmete ja muude kavandatavate selliseid õigusi ja vabadusi mõjutavate ühenduse meetmete kohta;

d) esitab oma arvamuse ühenduse tasandil koostatud tegevusjuhendite kohta.

2. Kui töörühm leiab, et liikmesriikide õigusaktides või tavades on tekkimas erinevused, mis isikuandmete töötlemisel ühenduses tõenäoliselt ei võimalda isikutele ühesugust kaitset, teatab ta sellest komisjonile.

3. Töörühm võib omal algatusel anda soovitusi kõigis isikute kaitsmise küsimustes, mis on ühenduses seotud isikuandmete töötlemisega.

4. Töörühma arvamused ja soovitused edastatakse komisjonile ja artiklis 31 osutatud komiteele.

5. Komisjon teatab töörühmale, milliseid meetmeid ta on võtnud vastuseks töörühma arvamustele ja soovitustele. Selleks koostab komisjon aruande, mis edastatakse ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruanne avalikustatakse.

6. Töörühm koostab aastaaruande füüsiliste isikute kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega ühenduses ja kolmandates riikides ning edastab selle komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruanne avalikustatakse.

VII PEATÜKK

ÜHENDUSE RAKENDUSMEETMED

▼M1

Artikkel 31

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ⁽¹⁾ rtikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsus 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23).

▼ **M1**

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

▼ **B****LÕPPSÄTTED***Artikkel 32*

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt kolme aasta jooksul pärast selle vastuvõtmist.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike sätete jõustumise kuupäevaks alustatud töötlemine viiakse kooskõlla kõnealuste sätetega kolme aasta jooksul pärast nimetatud kuupäeva.

Erandina eelmisest lõigust võivad liikmesriigid sätestada, et automatiseerimata kataloogides paiknevate andmete töötlemine, mida on alustatud enne käesoleva direktiivi rakendamiseks vastuvõetud siseriiklike sätete jõustumise kuupäeva, viiakse kooskõlla käesoleva direktiivi artiklitega 6, 7 ja 8 kaheteistkümneme aasta jooksul pärast direktiivi vastuvõtmist. Liikmesriigid tagavad andmesubjektile siiski õiguse, et vastava taotluse peale ja eelkõige ajal, mil andmesubjekt kasutab oma õigust tutvuda andmetega, parandatakse, kustutatakse või suletakse andmed, mis on ebatäielikud või ebaõiged või mille säilitamise viis on vastuolus vastutava töötleja õiguspäraste eesmärkidega.

3. Erandina lõikest 2 võivad liikmesriigid nõuetekohaseid tagatise arvesse võttes sätestada, et andmeid, mida säilitatakse ainult ajaloolise uurimistööga seotud eesmärkidel, ei ole vaja viia vastavusse käesoleva direktiivi artiklitega 6, 7 ja 8.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 33

Hiljemalt kolm aastat pärast artikli 32 lõikes 1 sätestatud kuupäeva hakkab komisjon korrapäraselt esitama nõukogule ja Euroopa Parlamendile aruandeid käesoleva direktiivi rakendamise kohta, lisades oma aruandele vajaduse korral sobivad muudatusettepanekud. Aruanne avalikustatakse.

Komisjon uurib eelkõige käesoleva direktiivi kohaldamist füüsiliste isikutega seotud heli- ja pildimaterjalide andmetöötluse suhtes ja esitab kõik vajalikud ettepanekud, võttes arvesse infotehnoloogia ja infoühiskonna arengut.

Artikkel 34

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.